Folke Larsson Avundsvärd

av Joakim Hertze

© 2007 Joakim Hertze. Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande- Ickekommersiell-Inga bearbetningar 3.0 Unported licens. För att se en kopia av denna licens, besök http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/ eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA.	

Junisolen gassade från en molnfri himmel och fick luften att skälva som gelé. I ett dike bredvid en cykelväg satt två pojkar och täljde på var sin grenklyka, med händerna kladdiga av sav. Den ena pojken, klädd i ett par slitna jeans och en t-shirt, satt med baken på gallret över en avloppsbrunn. Då och då drog en svalkande bris genom diket och ställde hans långa blonda kalufs på ända och avslöjade en djup bekymmersrynka över näsroten. Den andra pojken, klädd i grön kortärmad skjorta och ett par kakifärgade shorts, satt på en stor sten och visslade lågmält. Han var lite mindre till växten och hans hår var snaggat så kort att man kunde se ett långsträckt ärr, som löpte över bakhuvudet och störde hårväxten.

Sommarlovets första vecka hade regnat bort, men så denna dag sprack molnen äntligen upp och allt blev som det borde vara. Kring avloppsbrunnen låg fortfarande en liten vattenpöl och ångade i solvärmen. Dikets kanter lyste gröna av ännu saftigt gräs och luften doftade av fukt och nyvaknad växtlighet.

"Fy fan, Emil – den här slangbellan kommer att bli *så* cool", sa den mörkhåriga pojken och synade klykan från den långa ändan. Han torkade av morakniven mot sina byxor och satte den i dess slida.

"De bästa vi gjort", sa Emil och blåste bort en blond hårtest från pannan, "om vi kan få tag på en cykelslang."

"Just det – var hittar vi en cykelslang? Tror du vi måste köpa en?"

I fjärran hördes ett ettrigt smattrande, som då och då avbröts av skarpa knallar. Emil ställde sig upp med halvt böjda knän och kikade över kanten på diket. Ljudet växte sig allt starkare och till sist fick han sen en gammal man, med stripigt grått hår och ett tovigt skägg, komma körande på en rostig flakmoped. Kring mannens tjocka mage flaxade en ljusgrå trenchcoat, som gulnat påtagligt kring slagen och ärmarnas nederkanter. Runt halsen hade han en kravatt i rött tyg med svarta prickar. Han sjöng för full hals där han körde, samtidigt som han klamrade sig fast i styret med ett par mörkbruna handskar. Färden såg påtagligt vinglig ut, där han krängde från sida till sida av cykelbanan.

"Shit, det är Bastasjömannen!" skrek den blonda pojken och kastade sig ner i diket igen.

"Va?" sa den andra och ställde sig raklång upp.

Emil grep tag i hans skjorta och drog ner honom till huksittande.

"Jonas! Är du knäpp? Sätt dig ner innan han ser dig. Gubben är ju inte klok! Du vet väl att han har slagit ihjäl två pojkar?"

"Äh, det är bara skitsnack. Såg du vad han hade på flaket?" Jonas ögon glittrade.

"Vad?"

"Fullt av gamla skrotcyklar! Med cykelslangar!"

När Emil kom hem den kvällen stod familjens grå Opel redan på garageuppfarten. Pojken la en hand på den varma motorhuven och hörde motorn knäppa, sedan öppnade han de svarta dörrarna till garaget och ledde in sin cykel i det svalkande mörkret. Det luktade jord och lösningsmedel där inne. Emil parkerade cykeln mot en vägg och gick sedan ut. Han slog igen dörren med en smäll och stod tyst och tittade mot det gulrappade huset. Ingenting hördes, förutom vindens sus i grannarnas björkar och det svaga brummandet av en motorgräsklippare i fjärran. Han klev uppför de tre cementerade trappstegen och tog ett djupt andetag innan han tryckte ner handtaget till ytterdörren och gick in.

"Hallå? Jag är hemma!"

Inget svar. Han tog av sig sina skor i groventrén och gick in i köket. Det doftade av matos, men köket var tomt. I vasken låg en stekpanna med stekt sill, som fortfarande spottade och fräste i matfett. På spisen hade en kastrull potatis kokat torr och stod nu och knarrade svagt i hettan. Emil svalde ett par gånger och torkade bort en plötslig snuva mot baksidan av handen, sedan stängde han av spisplattan och rakade ut potatisen och sillen i slaskhinken under vasken. Han plockade ut ett rent glas från ett av de bruna överskåpen och tog ut en kartong apelsinjuice från kylen. Eftertänksamt hällde han upp ett glas och svepte det i en enda rörelse. Han sköljde ur glaset och ställde det i diskmaskinen. Till sist tog han en banan ur fruktkorgen på bänken

och gick in på sitt rum. När han stängde dörren efter sig hörde han dem – arga röster på övervåningen, mamma och pappa om vartannat. Emil tog sina hörlurar och satte på CD-spelaren och förstärkaren. Han kastade sig på den obäddade sängen och startade skivan med fjärrkontrollen. Efter ett par sekunders fördröjning fylldes hans värld av *Smashing Pumpkins* och han slöt sina ögon.

Dagen efter gav sig Emil ut redan klockan sju på morgonen. Bilen stod inte längre kvar på uppfarten, trots att det var lördag och hans pappa borde vara ledig. Emil hämtade sin cykel ur garaget och tog fart innan han gränslade sadeln. Väl ute på gatan svängde han höger in på cykelbanan och ställde sig upp på pedalerna för att snabbare få upp farten.

En kvart senare hade han lämnat det sömniga villaområdet bakom sig och cyklade nu på grusvägen som ledde in i Bastasjöskogen. Högresta granar och en tät ogästvänlig markvegetation omgav pojken på båda sidor och stal nästan allt solljus. Efter någon kilometer såg han en liten stig vika av från huvudvägen – det var vid slutet av den man påstod att Bastasjömannen bodde. Emil visste inte om det var sant – han hade aldrig hört talas om någon som vågat sig in där.

Efter ett par minuters öppnade sig den snåriga växtligheten och avslöjade en sliten röd stuga placerad i den bortre ändan av en grusplan. En bit ifrån stugan stod två mindre byggnader i samma röda färg. Den ena hade ett litet hjärta utsågat i dörren, genom vilket en svärm av flugor rörde sig fram och tillbaka, likt ett svart rökmoln i vinden. På baksidan av den andra byggnaden låg en hög med rostiga och skeva cyklar. Emil lutade sin egen Cresent mot en vitmålad grindstolpe och gick försiktigt fram emot skrothögen. Han spejade bort mot huvudbyggnaden, men allt såg mörkt och tyst ut. Pojken la sig ner på knä och fällde ut det största bladet på sin schweiziska armekniv. Målmedvetet försökte han skära sig igenom däcket på en röd Monark.

"Å vad tusan sysslar du med, unge man?"

Rösten kom bakifrån. Emil hoppade upp på fötter och snurrade runt i en och samma rörelse. Där stod Bastasjömannen i sin solkiga trenchcoat och ett par ljusblå gummistövlar. I sina jordiga nävar höll han en stor grep. Mannens käkar rörde sig nästan som om han tuggade på ett tuggummi.

"Ingenting", sa Emil och släppte kniven på marken bakom sig.

"Jaså? Någonting ser det allt ut som."

Hans blick såg mörk ut.

"Förlåt...Jag tänkte bara låna lite cykelslang till en slangbella. Jag trodde inte att det skulle göra något. Här är ju så många cyklar."

"Slangbella?", mannens ansikte ljusnade, "Då skall du inte ha den där skiten. Jag tror jag har lite bättre grejer inne i palatset – följ efter mig bara."

Mannen gick mot stugan med korta hasande steg. Emil rörde inte en muskel.

"Kommer du då?", sa Bastasjömannen, "Jag är inte farlig. Inte nu längre."

Tveksamt följde Emil efter – ett steg i taget.

Mannen gick före in i en trång hall, som luktade av mögel och våt ylle. Väggarna kläddes av brun-gröna medajongtapeter, som fick rummet att verka mindre än det säkert var. En ljusstrimma letade sin in ifrån hallens bortre ända och avslöjade högar av kläder, böcker och tidningar på golvet. Bastasjömannen vände sig om i den smala gången genom bråten och sträckte fram en väldig näve.

"Folke, heter jag. Folke Larsson Avundsvärd – uppfinnare av stort och smått, alldagligt och flott."

"Eh...Emil."

Mannens hand skakade så våldsamt att Emil hade svårt att fånga in den.

"Då skall vi se. Visst fan har jag lite naturgummi liggande här någonstans..."

Han rev upp en klädhög och släppte loss en svärm av bevingade insekter.

"Ah. Här är den ju!"

Folke lyfte upp en boll av röd gummislang och räckte över den till Emil.

"Det här är prima ballerina till slangbellor. Det blir ett jävla schvung i skotten. Varsego."

"Tack", sa Emil och tog emot bollen.

"Man får inte lov att bjuda på ett glas lemonad? Det är inte så ofta jag har besök, det skall gudarna veta. Inte för att jag vill ha en massa folk springande här, men en liten pojk är ju bara trevligt. Du är väl inte spion?"

Han vände sig om och granskade pojken uppifrån och ner. Emil skakade på huvudet.

"Utmärkt."

De hade nu kommit in i ett litet kök och den brun-gröna medaljongtapeten gick över i en smutsgul sådan, med samma mönster. Emils skor krasade mot den bruna linoleummattan. Folke lyfte på några av alla de glas och tallrikar som belamrade den lilla diskbänken, men skakade till sist på huvudet och tog två glas ur ett av köksskåpen. Han öppnade det lilla kylskåpet och plockade ut en glasflaska med gult innehåll, fyllde båda glasen och räckte över det ena. Emil stirrade ner i det, som om han hade förväntat sig att hitta insekter som flöt omkring, sedan smuttade han försiktigt. Det smakade frukt och lakrits.

"Mango och anis. Hemkört. Går inte av för hackor – om jag får säga det själv. Och det får jag ju. Haha."

"Gott", ljög Emil och ställde glaset på ett litet köksbord i körsbärslaminat. På bordets ena sida stod en bäddsoffa i trä, med en sliten dyna klädd i tyg. På andra sidan stod två pinnstolar. Rummets enda fönster släppte in ett blekt dagsljus, som spelade över den repade bordsskivan. Längre in rummet stod ett gammalt skrivbord i mörkt trä. En gång i tiden hade det nog varit riktigt flott, men nu såg det mest slitet ut. En av lådorna saknades och en hög av böcker hjälpte till att bära tyngden där ett av benen saknades. Mitt på skrivbordet stod en penna och balanserade i sitt ställ av polerad mahogny. Emil

kunde se sin egen spegelbild i pennans svarta kropp och korkens förgyllda detaljer glittrade i det svaga ljuset. Golvet kring skrivbordet var belamrat med trälådor, metallskrot och papperslappar med besynnerliga teckningar.

På väggen ovanför skrivbordet satt en gammal farfarsklocka. Pendeln hängde stilla och urverket gav inte ett ljud ifrån sig. Bredvid hängde ett skåp i glas och trä. I skåpet stod en liten pingla i silverfärgad metall på en kudde av sammet. Skåpet såg ut att vara upplyst inifrån, men man kunde inte se någon ljuskälla.

"Vad är det där?" frågade Emil och pekade på silverpinglan.

"Det du, det är en fråga det." Den gamle mannen log. "Den pinglan är min sista utväg."

"Vadå?"

"Den dag jag har fått nog – när jag inte har smak för det här längre – då tänker jag använda den för att komma härifrån. Den som ringer i den walesiska silverpinglan förvandlas till ett hundra silverfjärilar, som sprids för vinden. Tänk att få upplösas – att få glömma. Evig lycksalighet."

Folke slöt ögonen och stod tyst en stund. Sedan skakade han på huvudet.

"Men var är min hyfs? Slå dig ner, unge man. Sätt dig, sätt dig." Han visade på en av pinnstolarna vid köksbordet. Emil drog ut den och fann en låda av ohyvlat trä på sitsen.

"Ah", sa Folke, "den hopfällbara sillalådan – en av mina senaste uppfinningar. Den kommer att förändra världen som vi känner den. Kom ihåg var du såg den först. Vet du, jag är innehavare av *tretusen-åttahundra* patent. Garanterat fler än någon annan här i landet."

"Vad är ett patent?"

"Ett patent är...eh...Man kan väl säga att det är ett skydd mot idétjuvar. Skamlösa snokande idétjuvar – förbannade stinkande snillerövare. Du känner väl till den flytande buljongtärningen? Min uppfinning. Stulen rakt under näsan på mig. Bah!"

Folkes underläpp darrade och en droppe saliv letade sig ner mot skägget. Han blev än en gång mörk i blicken. Emil fingrade på sin tröja och backade långsamt mot utgången.

"Ok. Du, jag måste nog sticka nu. Morsan blir så jäkla arg när jag kommer försent till maten. Tack för gummislangen. Och för juicen."

"Det var så lite så. Kom gärna och hälsa på igen. Nästa gång berättar jag kanske om dvärgarna som bryter koppar under Gullberna Park."

Emil hade reda hunnit halvvägs hem innan han upptäckte att han glömt sin pennkniv ute i gräset vid Bastasjömannens stuga. Galning eller ej – han bestämde sig för att komma tillbaka och hämta den redan dagen efter.

"Har du hört talas om vampyren i Lyckeby?" frågade Folke medan han pillade loss en solmogen tomat från dess kvist. De satt vid köksbordet med solljuset dansande över den slitna träytan.

"Va? Nä."

Emil hade hittat sin kniv på baksidan, men inte lyckats undvika att bli inbjuden än en gång. Han såg klentroget på den gamla mannens skakande händer.

"Trodde väl inte det. Då skall du få höra."

Han tog en tugga av tomaten och saft rann ner för hans haka och färgade skägget rosa.

"Sommaren 1958 var en sällsynt varm och kladdig en. På den tiden kunde man knappast skylla på växthuseffekten, så jag antar att värmen bara var naturens spratt. Jag bodde tillfälligt på Kummelvägen i ett gult gammalt hus. – inackorderad på vinden, precis under taket. En olidlig julinatt, då det var stört omöjligt att sova genom värmen, gick jag ut på gatan för att hämta lite frisk luft. Medan jag stod där i ljuset från en gatlykta såg jag plötsligt en stor fladdermus flyga förbi. Och när jag säger stor menar jag verkligen stor. Den var enorm."

Folke måttade upp en meter mellan händerna.

"Åsynen av den här varelsen gjorde mig alldeles kall inombords – det var som om all glädje sögs ur mig. Vettskrämd gick jag inomhus igen."

Folke lossade ännu en tomat från dess kvist, putsade den mot tröjärmen och tog en tugga.

"När morgonen kom gjorde man en hemsk upptäckt nere vid ödekyrkogårde. Där låg en ung fjälla död – tömd på *allt* blod. Polisen var förbryllad. Vem hade kunnat göra en sådan sak? Men jag visste allt."

"Vad?" frågade Emil. Han spärrade upp ögonen och hans tidigare misstänksamma min var som bortblåst.

"Bara en vampyr dödar på ett sådant sätt. Det var förstås den jag hade sett på jakt natten innan. Det var nog rena turen att jag undslapp dödens käftar själv. En vecka senare var jag ute och tog en sen kvällspromenad längs med Lyckebyån. När jag kommit upp i jämnhöjd med slottsruinen såg jag den igen. Där – precis över ett av de raserade tornen – svävade den likt ett dåligt omen. Den syntes bara för ett ögonblick i månljuset, innan den försvann in i mörkret. Jag började skaka och kräktes av fruktan. Darrande tog jag mig hem. Morgonen efter gjordes nästa makabra upptäckt. I en gränd bakom skolan hittades en ung tösabit död – även hon tömd på blod och med anletsdragen förvridna av skräck."

Han torkade sig belåtet om munnen, knäppte händerna bakom huvudet och lutade sig bakåt. Med visst besvär balanserade han på stolens två bakre ben.

"Tre veckor passerade och ytterligare tre flickor hittades på samma sätt. Tidningarna var fulla av spekulationer, alla pratade om det på stan. Byn låg helt öde efter mörkrets inbrott. Ingen förstod vad det var som spred denna skräck. Ingen utom jag.

En kväll gav jag mig ut till Lösens kyrkogård med en spade och en spetsad påle av ek. Jag hade ätit vitlök tills jag mådde illa, ifall jag skulle råka väcka besten. Där bland alla gravstenar fann jag vad jag sökte: en färsk grav, nästan exakt fem veckor gammal. Jorden var lucker – enkel att ta sig upp genom. Jag satte igång att gräva, men det tog längre tid än jag hade föreställt mig. Solen höll på att gå ner

och det hela förvandlades till en kamp mot tiden. Skulle jag hinna slutföra min uppgift innan odjuret vaknade?

Efter en timme slog jag äntligen emot trä. Jag frilade likkistan och drev in spaden i springan mellan locket och lådan. Med ett gnällande ljud släppte spikarna sina fästen och locket gled upp. Där – på en bädd av vit sammet – låg kadavret av en ung man. Tiden under jord hade lämnat honom oberörd. Inte ett spår av förruttnelse gick att se – tvärtom såg han nästan ut att vara rosig om kinderna.

Jag visste vad jag hade att göra. Jag höjde min spetsade påle över huvudet och med en enda rörelse drev jag det genom kadavrets hjärta. Det utstötte en djup suck och ögonlocken lyftes. Dess ögon stirrade oseende på mig. Jag satte tillbaka locket på dess plats och fyllde igen graven igen. Efter den kvällen upphörde dödandet."

"Är du allvarlig?" frågade Emil storögt.

"Absolut. Gravallvarlig."

Folke flinade och klappade honom på huvudet.

Sommarveckorna flöt förbi likt ett löv på en sömnig å. Emil hälsade på den gamla mannen i det lilla röda skogstorpet allt oftare – dels för att slippa vara hemma, men också för att han allt mer njöt av hans sällskap. Vid det slitna köksbordet fick han höra den ena historien mer fantastisk än den andra. Folke berättade om de vildsinta trollen som sortera post ute vid Blå Port, om den gigantiska bläckfisk som bär upp fundamentet under Trossös många öar och om den fantastiska piratskatt som är gömd under Karl den XI:s staty på Stortorget.

"Folke", sa Emil medan han plockade upp en daggmask ur en lösa myllan och la den i en blå plastspann, "varför bor du här i skogen? Alldeles ensam, menar jag."

"Jag *har* försökt bo bland folk", sa Folke medan han lutade sig emot spaden, "men folk och jag gick inte så bra ihop. Mest var det nog folk som verkade ha bekymmer med mig."

"Vad då, då?"

"Folk snokar, folk förstör och folk anmäler en till polisen när man inte passar. Folk är småaktiga, trångsinta och fördomsfulla. Hade vi levt för femhundra år sedan hade jag varit bränd på bål för länge sedan."

Han fnös ljudligt och torkade sin svettiga panna med en jordig hand.

"Nu går vi och fiskar. Har vi tur får vi oss en middag."

På kvällen låg Emil på sin säng och läste det sista kapitlet av "Harry Potter och den flammande bägaren". Det knackade på dörren och hans mamma stack in huvudet.

"Hej, gubben. Får jag komma in?"

Hon var klädd i sin ljusgröna morgonrock och hade sina inneskor på fötterna. Hon var röd och svullen kring ögonen. Svarta strimmor av mascara hade letat sig nerför kinderna och smetats ut över nedre delen av ansiktet.

"Har du gråtit?" frågade Emil.

"Nej...Eller jo. Lite." Mamman satte sig tillrätta bredvid sin son och la en hand på hans ben.

"Du, vi måste prata lite – och du måste lova mig att du inte tror att det här är ditt fel på något sätt. Inte alls. Jag och pappa har ju haft det lite jobbigt den senaste tiden. Egentligen hela året. Det är som om vi inte kan komma överens om någonting längre."

Hon fingrade på en jeanssöm.

"Vi vet inte riktigt hur vi skall göra, men vi har kommit överens om att det vore bäst för oss alla om vi bodde i sär ett tag. Jag och pappa, alltså."

Emil såg blek ut, nästan genomskinlig.

"Tänker du flytta?"

"Ja, ett tag i alla fall. Kommer du ihåg Mia? Du vet hon på jobbet? Jag skall få bo hemma hos henne tills jag hittar något eget."

"Kommer ni...Kommer ni att skilja er?"

"Jag vet inte. Jag vet verkligen inte. Vi behöver i alla fall vara ifrån varandra ett tag."

Emil stirrade tyst framför sig. Sedan gav han sin mamma ett slag över kinden med öppen hand. "Jag hatar er! Jag hatar er! Du kan dra åt helvete!"

Han sprang ut ur sitt rum, dunsade genom hallen och slängde upp ytterdörren så hårt att handtaget slog loss en del av ytterväggens gula puts.

"Emil! Kom tillbaka!"

Mamman begravde ansiktet i sina händer och grät.

Emil cyklade allt vad han orkade. Svetten pärlade i pannan och bröstkorgen kändes för trång. Villorna rusade genom hans synfält och försvann utan att registreras. Till slut nådde han fram till Bastasjömannens stuga och stannade till med en sladd. Han slängde cykeln ifrån sig och sprang fram och bankade på ytterdörren. En mörk stämma ljöd:

"Kom in, eller bli kvar! Du väljer själv! Är det polisen, eller distriktsläkaren får ni banne mig återkomma!"

"Det är jag, Emil!"

"Emil! Stig på unge man!"

Emil öppnade dörren och släppte in sig själv i den unkna hallen. Det verkade som om högarna av tidningar och böcker hade vuxit sedan sist. På den lappade soffan i köket låg Folke nerbäddad under en tjock blommig filt. Han såg tröttare ut än vanligt, men när han såg pojken komma in i rummet sken han upp.

"Emil, min marsipanängel! Kommer du för att hälsa på en gammal skorv?"

"Hej, Folke. Mår du inte bra?"

"Jo, då. Allt är prima. Jag är lite trött, bara."

Han satte sig på soffkanten och öppnade en rund ornamenterad burk i svartnat silver. Han fiskade upp ett piller med tummen och pekfingret och svalde ner det med en klunk vatten.

"Det är väl lika bra att ta mina mediciner, annars kommer väl landsfiskalen och tar mig igen."

Han reste sig upp och sträckte händerna över huvudet.

"Så där ja, vad skall vi prata om idag?"

Emil slog sig ner på en pinnstol och ryckte på axlarna. Han stirrade tomt framför sig.

"Du ser inte så munter ut du heller, må jag säga. Har det hänt något?"

"Min mamma och pappa skall skiljas. De har bråkat hela sommaren."

"Ah, jag förstår", sa Folke reste sig upp med synbar ansträngning, "Låt mig få bjussa på lite lemonad."

Han hasade sig bort till köksvrån och klirrade bland glasen i ett av skåpen. Sedan tog han fram en glasflaska med svagt gult innehåll ut kylen. Med en smäll satte han ett glas på bordet framför Emil.

"Nej tack, Folke. Jag vill nog inte ha."

"Åjo, jag insisterar nog allt. Det är Folke Larsson Annorlundas beryktade fläderlemonad."

Han hällde upp lite av det innehållet i glaset och pojken smakade försiktigt på det. Han nickade gillande.

"Så...", sa Folke, "vill du prata om dina föräldrar? Jag kan inte påstå att jag vet särskilt mycket om kärleken mellan man och kvinna, men jag har upplevt min beskärda del av själslig smärta."

Emil skakade på huvudet.

"Mmmm. Vad skall vi då prata om...Får se. Har jag berättat för sig om min magiska penna?"

"Inte nu, Folke. Jag orkar inte höra på en av dina sagor just nu."

"Men det här är ingen saga. Det är en sann historia – så sann som marken under våra fötter."

Han hasade bort till skrivbordet, hämtade pennan och la den på köksbordet framför Emil. Gulddetaljerna blänkte i det varma kvällsljuset, när pojken lyfte upp pennan och vägde den i sin hand. Den var tyngre än han hade trott. Folke satte sig tillrätta, spände ögonen i Emil och började berätta:

"Jag tror att året var 1969. Jag hade precis legat på sjukhus en tid, eftersom man tyckte att jag hade en märklig uppfattning om hur saker och ting låg till här i världen. Vad visste de? Nå ja. Jag hade i alla fall bestämt mig för att fira min frigivning med en liten utflykt."

Han lossade en smula på sin kravatt.

"På den tiden hade jag just inte så mycket pengar att röra mig med – ja, inte nu heller, för övrigt – så det blev en busstur till Jämjö. Jag minns inte riktigt varför jag bestämde mig för att åka dit, kanske var det ödets finger som puffade mig i rätt riktning.

Jag hoppade av bussen utanför bykyrkan och upptäckte att man hade en marknad just denna eftermiddag! En sådan försyn! Torget var fullt av människor, som förtjusta gick omkring och beskådade utbudet i stånden. Här fanns knallar som sålde allt mellan himmel och jord: träskor, knivar, sniderier och gotter. Här fanns Blekinges starke man, som lyfte upp damer på raka armar för femtio öre. Barn sprang omkring i vimlet och sköt med ärtrör mot bygdens surgubbe och spreds för vinden med pärlande skratt när han satte efter dem.

Jag vandrade från stånd till stånd och funderade över hur jag skulle spendera mina sista fem kronor. Plötsligt befann jag mig i utkanten av marknaden, där jag fick syn på ett plakat i papp, med texten 'Mirakel, vidunder och fantasier – allt för en femma'. Under texten hade någon ritat en pil som pekade ner för en kullerstensbelagd liten gata. Nyfiket gick jag dit pilen pekade och följde vägen runt knuten. Där, under en väldig ek, stod ett litet stånd klätt i rött tyg. Det var upplyst inifrån och glödde i den skymmande sommarkvällen. I tältet stod en man med hy som ebenholtz, vilket inte var något man såg varje dag på den tiden. Han var klädd i en mörkblå fotlång mantel, med gnistrande stjärnor broderade i silvertråd. På huvudet bar han en orange tuban, som även den gnistrade och blänkte. 'God kväll, min herre', sa mannen med ett bländande leende, 'Vad får det lov att vara?'

Jag såg på alla föremål som låg uppradade i det lilla ståndet. Där fanns små porslinsägg i olika kulörer, en kniv som såg ut att vara gjord i glas, en kopp av trä, en mumifierad aphand och tänder från olika djur. Min blick dröjde kvar vid en avlång ask i polerad mahogny. 'Den. Vad är det i den?' frågade jag. 'Ah', sa den svarta mannen, 'Däri döljer sig det mest fantastiska av alla mirakel. Det är *Paracelsus förtrollade penna*. Med den kan alla dina önskningar bli verklighet.' Jag lyfte på locket och förälskade mig genast i pennans svärta, som tyck-

tes plocka upp atmosfärens alla skimmer. 'Hur mycket kostar den', frågade jag. 'Blott fem kronor.' Jag betalade mannen och gick därifrån med min skatt. Glad i hågen gjorde det mig inte ens något att behöva gå hem till Lyckeby."

Folke plirade med ögonen.

"Det var det – och det är alldeles sant."

"Hur fungerar den då?" frågade Emil.

"Ta pennan i din högra hand och skriv ner ditt hjärtas innersta önskan på en bit papper. Det är allt."

Emil plockade en bit rutat papper ur en hög med bråte på bordet och skrev "Jag önskar att mamma och pappa inte kommer att skiljas!". Han vek sedan ihop lappen och stoppade den i byxfickan.

"Var det allt? Vad händer nu?"

"Nu väntar vi och ser", sa Folke.

Han suckade tungt och sjönk ner på soffan igen.

"Jag tror det är dags för en gammal man att vila. Hav förtröstan, Emil. Fantastiska ting kan ske för den som tror."

Folke snarkade redan tungt när Emil stängde ytterdörren efter sig.

Morgonen efter var huset fullt av matos. Emil satte sig långsamt upp i sängen och gnuggade sig i ögonen, innan han svingade benen över sängkanten. Papperslappen låg kvar på nattuksbordet där han hade lämnat den kvällen innan. Eftertänksamt vecklade han upp den.

"Konstigt", tänkte Emil, "den är ju tom."

Han tog på sig ett par shorts och en t-shirt från stolen bredvid sängen och gick in på toaletten. Trots sommarvärmen huttrade han till när han satte sig på toalettringen. Efteråt tvättade han sina händer och skvätte lite vatten i ansiktet, innan han rufsade till håret med blöta händer.

Ute i köket stod pappan vid spisen och stekte pannkakor.

"God morgon, pojken min!" sa han utan att vända sig om. Han visslade till när han med en knick med stekpannan vände pannkakan i luften.

"Oj, den du!"

"Får vi pannkakor?" frågade Emil.

"Yes box. Första semesterdagen idag."

Emil såg sig om i köket – av mamman syntes inte ett spår. Han satte sig ner vid matbordet och drog en djup suck.

"Vad skall du hitta på idag?" frågade pappen. "Skall vi åka och bada?"

"Kanske."

Ett spolande ljud kom från toaletten på övervåningen och efter en liten stund kom mamman ner för trappan och in i köket. Hon drog ihop morgonrocken omkring sig, smög upp bakom pappan och kysste honom i nacken.

"Mmmm, det doftar underbart, älskling. Men du måste sätta på fläkten."

"Jaja", sa pappan med ett leende, "En dag lär jag mig nog."

"Det hoppas jag. Annars får du själv skrubba bort allt fett från köksluckorna den dag vi flyttar."

Emil stirrade storögt på sina föräldrar.

"Det fungerade..."

"Vad sa du, Emil?" frågade pappan.

"Det fungerade!" skrek Emil och sprang mot ytterdörren.

"Men... Skall du gå ut nu? Mina pannkakor, då?"

Augustisolen värmde Emils nacke, men ännu fanns lite av den fuktiga morgonluften kvar. Cykeln hade stått utomhus under natten och var fuktig av dagg. Grannen var ute och gick med sin hund och han vinkade åt Emil, som susade förbi utan att lägga märke till honom.

Knappt tjugo minuter senare sladdade han till utanför Folkes stuga och la sin Cresent ner på grusplanen. Han sprang fram till ytterdörren och bankade så hårt att svarta färgflagor lossnade och virvlade omkring i morgonsolen.

"Folke! Öppna! Det är jag, Emil!"

Bara skogens sus och fågelkvitter kom till svar.

"Folke, är du hemma?"

Emil ryckte i handtaget, men dörren gick inte att rubba. Istället gick han runt på baksidan, satte näsan mot ett av fönstren och stirrade in i det stökiga köket. Allt var mörkt och tyst, inte ett spår syntes av den gamle mannen.

"Konstigt", tänkte Emil medan han gick tillbaka till framsidan. Han reste sin cykel och borstade gruset av sadeln. Just när han skulle till att hoppa på fick han syn på en liten fjäril, som satt i en buske en bit bort. Försiktigt la han ner cykel igen och gick närmare.

Fjärilen satt alldeles stilla, med sina lejongula och svarta vingar utspända. De små spröten på huvudet rörde sig försiktigt. Emil kupade försiktigt sina båda händer och lyfte upp fjärilen ifrån bladet. Långsamt lyfte han på den ena handen och såg på fjärilen, som satt kvar i hans handflata. Den rörde sina vingar fram och tillbaka – först långsamt, men sedan allt snabbare. Till slut lyfte den, slog en lov kring Emils huvud och fortsatte bort över gårdsplanen. Emil skuggade sina ögon för solen och såg fjärilen försvinna längre och länge bort, tills den bara var en prick i fjärran. Med ett leende hoppade han då upp på sin cykel, kastade en sista blick på Folkes stuga och började sedan trampa hemåt.